

Zondag 25 maart om 14u30 zwermen de vrije Brugse stadsdichteres **Tania Verhelst** & boekhandelaar **Thomas Barbier** uit langs het Hugo Clauspad voor een hommage aan onze dode dichter. Tien jaar geleden al dat hij stierf & met de veerman de rivier van de dood overstak. We smaken enkele gedichten van de meester zelf samen met een poëtische rede over de Brugse Claus. We beluisteren ook nieuwe stadsgedichten voor Brugge & ommeland. Ondertussen genieten we van de gedichtenbordenroute in het Lappersfort Poëziebos en horen over de plannen van de vzw Zwerm voor het vrije Brugse stadsdichterschap. Toegang gratis. Verzamelen hoek Vaartdijkstraat/Ten Briele. Bij regenweer laarzen & paraplu. Duur anderhalf uur (organisatie vzw Zwerm & Poëziebos)

www.natuurenbos.be/lappersfortbos www.poeziebos.be Zonsopgang tot zonsondergang, gedichtenpad muzes met 21 pareltjes poëzie vol ademruimte <https://www.uitinvlaanderen.be/agenda/e/het-hugo-clauspad-voor-poetische-wandelaars/5009986C-D79F-76AA-F8FBC846485DFA84> https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/gedichten_hugo_clauspad.pdf inwandelen Hugo Clauspad editie 2 kan je hier beluisteren, ondertussen al editie 4 <https://www.youtube.com/watch?v=IKskFwvoXgQ&feature=related>

Hierna enkele archiefjes omtrent Hugo Claus in Brugge

Hugo Clauspad Lappersfortbos ingewandeld!

Geslaagde gedichtenwandeling in bos der dode dichters met Claus-hommage, persbericht GGF zondag 06.07.2008

Zopas organiseerden GGF en Lappersfort Poets Society een Hugo Claushommage in het bedreigde Lappersfortbos, met vier bosdichters en één boszanger. Als eerbetoon aan Claus – Bruggeling van geboorte – wandelden we het Hugo Clauspad in, met gedichten geschreven bij zijn dood. Tijdens de boswandeling lieten we ook de stem van de levende dichters weerklinken. Bij de poëtische rustplaats van onze dode dichters Mark Braet, Melanie Vanbrughe en Jotie T' Hooft bracht Frank Van Alfene twee boszangen rond afscheid & verdriet. Daarna wandelden we terug. Een slotzang zond ons met liefde naar de huizen, de straten en de pleinen van de stad, met handen vol hoop... Beeld en klank te zien op <http://video.google.nl/videoplay?docid=-4127966261233119857&pr=goog-sl>

Toen Hugo Claus stierf, schreven enkele dichters van de Lappersfort Poets Society een in-memoriamgedicht (zie onderaan). Toevallig waren zij te gast op de gedichtenwandeling van vandaag, zondag 6 juli. Zo rijpte het idee voor een bescheiden Claus Hommage en een Hugo Clauspad. Het wandelpad door het bedreigde Lappersfortbos heeft nu een naam.

Het Lappersfortbos is niet alleen de schuilplaats van tal van levende bosdichters, maar ook de poëtische laatste rustplaats van enkele dode dichters. Een Hugo Clauspad in het bos van de dode dichters is op zijn plaats, temeer daar Hugo Claus een geboren Brugge-ling is. Hij is ook niet vreemd aan de geest van het Lappersfortbos: een beetje rebels, ni Dieu ni Maître... In het vrije Sherwood van Brugge zou Claus zeker willen spoken en vertoeven bij les rebelles de la forêt, de muzes van het bos. Hij zal er niet alleen zijn.

Wandelen met flarden Claus in ons hoofd & enkele hommage gedichten

* In de wereld waarin ook wij dolen * Een duister universum waarin we levenslang dakloos zijn * In de vleugels en de klauwen van eros * De gewonde ogen van de eeuwigheid * Uw linden schuilen in mijn taal * met woede en deernis de corrupte wereld aanklagen * melaats geprevel * de sleepnetten van de taal *

Maar er is meer: we dromen het Lappersfortbos als een officieel poëziebos. Het zou mooi zijn als we, samen met de Vlaamse boswachters en de Brugse bestuurders, een blijvende poëziewandelroute zouden kunnen inwandelen op gedichtendag 2009 met gedichten van Hugo Claus, Jotie T'Hooft, Mark Braet en Melanie Vanbrughe.

Voorlopig ligt burgemeester Moenaert nog een beetje dwars. Als eerbetoon aan onze dode dichters was aan de boom van Melanie een poëziebord gepland, met 2 wondermooie bosgedichten (on line op www.ggf.be bij juli 2008 en onderaan dit bericht) van Jotie T' Hooft. De burgemeester weigerde echter zijn toelating. We vragen dat hij alsnog zijn ja-woord zou geven aan de dichters die zijn stad kozen als thuisplek en uitvalsbasis.

Als hij een stap van goede wil zet, zal de rest van de politieke klasse zeker volgen en van het Lappersfort een vredesbos maken. De ministers Anciaux en Van Brempt gaven al het goede voorbeeld en zijn lid van het beschermcomité van het Lappersfortbos en de Groene Gordel. Het Lappersfort Poëzie- en Vredesbos zou de taal kunnen laten zingen in een levende schatkamer van de literatuur. Het is de droom van een brede vredesalliantie on line via www.ggf.be die voor de komende vier seizoenen een bospoëzieprogramma heeft.

De komende afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge blijft een unieke kans voor een duurzame grondenruil met Suez – Fabricom Gti. Politiek van goede wil kiest voor leefmilieu, niet voor doodmilieu. Bossen zijn zuurstof voor het leven. We hebben er 9.000 ha te kort. Het Lappersfort is de moeder van de zonevreemde bossen. Bescherm haar.

SEIZOENSWANDELINGEN LAPPERSFORTBOS 08-09

(hoofdingang Ten Briele langs kanaal) zie www.ggf.be

(plaats Lappersfort aan hoofdingang Ten Briele, toegang gratis, bij regenweer paraplu en laarzen)

Nu reeds dagelijks van zonsopgang tot zonsondergang kunt u in het Lappersfortbos wandelend gedichten lezen op de poëzieroute langs het Hugo Clauspad. Wees welkom voor een vrije toegang bij de muzes van hut bos (tenzij ze kappen) www.regiobrugge.be

Herfstwandeling, week van het bos op zondag 5 oktober 2008 om 14u30 met hopelijk een doorbraak voor de zonevreemde bossen? De boswachters van dienst zijn

bosdichteres Hilde Keteleer en GGF-voorzitter Peter Theunynck www.weekvanhetbos.be

Gedichtendag 29 januari 2009 Wees die donderdag om 14u30 welkom in het bos der dode dichters, het vogelvrije Sherwood van Brugge www.gedichtendag.org

Op zondag 19 april 2009 start de week van de aarde. Die zondag van de aarde is er om 14u30 een gedichtenwandeling als schot voor de boeg van de Vlaamse & Europese verkiezingen www.dagvandeearde.be met verhalenverteller Don Fabulist en bosdichters Peter Theunynck en Peter Holvoet-Hanssen (o.v.) www.kapersnest.be

Zomerzonnewende 2009 in Lappersfort op zondag 21 juni, on sunday 21 june '09 14u30 there will be a lappersfort wood walk with as theme: a midsummer night dream. Be part of it. Choose side on the boulevard of broken dreams & poetry.

Hommage aan Hugo Claus (Brugge, 5 april 1929 – Antwerpen, 19 maart 2008)

in memoriam Hugo Claus 1 Staf De Wilde
- *weep for Adonis, he is dead. Shelley* -

zijn laatste verschijning:
we zagen de bevende meester,
zochten vergeefs de kop
van een keizer, de jonge god
die baardige goden uit hun holen
rookte met de vlammenwerper
van zijn woord

treur om Adonis, hij is dood,
springlevend zoals alleen
de grote dansers zijn: zij
die verdwijnen achter
het kamerscherm van hun
verbeelding en ons laten
raden naar het lichaam
dat hoort bij het silhouet

waar was het sonore, de praal
en smaal van zijn idioom:
ooit dorpsidiot in Vlaanderen,
steeds seigneur in de wereld van
dure teven, pissebed en missaal
(de kunst van kathedralen?
de lucht in, zei de geus,
hij aanbad een heidens altaar)

potsenmaker, heerser over
schaduwbeeld en openbaring,
meester in vermomming, speler
met pietjesbak en leugen
alsof hij paus en koning
bij hun pietje had

treur om Adonis, hij is dood,
hij verrijst bij elke lezing:
geen dop, geen steen houdt
deze geest in de fles en zie
hoe sierlijk hij door je kamer
zweeft, omwikkeld door vloek
en bezwering, schunnigheden,
tederheden, de aanroeping
van aardse goden

treur niet om Adonis, hij is
jou zopas verschenen

In Memoriam Hugo Claus 2 Sabine Luypaert 19ma08

ingebouwde dromen verstenen
wanneer het uitspansel van schrijver
zijn ziel verwisselt voor het eeuwige

Hij gaf een zetje
aan het geheugen van een natie
schopte elk zwaartelijf tot rede

zijn kracht der dichten
bevrijdde een boodschap
tot dit stijlicoon
in woordconsumpties
tot mordicus verwordde

aspecten veranderen
wij resten als derde persoon

Loflied voor Hugo Karel De Pelsemaeker

En als we dood zijn groeit er gras
op onzen buik.

Hield hij van soul of rock 'n' roll?
Van jazzmuziek ben ik het zeker.
Ook van het ware leven en van
vrouwen, geen lieve, wel levende.

Over kaas, pain, vin et Boursin,
wist hij evenveel als van seringeng.
Moet Hugo Claus als een
'Vrijheidsbeeld' gepiëdestald worden?
Of worden zijn zinnen voor iedereen
de mooiste herinneringen?

Graag dit poëziebord spoedig in het Lappersfortbos ?

De samenleving is een deelnemerschap tussen de levenden, de doden en zij die nog geboren moeten worden. Dit Poëziebos wil deze gedachte warm houden. In dierbare herinnering aan haar dode dichters Jotie T' Hooft (1977), Mark Braet (2003) en Melanie Vanbrughe (2006). Meer bosgedichten op www.ggf.be bij acties & poëzie.

EENHOORN

Here, zonder naam en zonder gezicht
Zie vanuit den hoge
Op uw droeve eenhoorn neer
Die danig hunkert naar uw licht,

Die sierlijk door de wouden dwaalt
Maar bladeren geen voedsel vindt,
die voor de poort der doden draalt,
Allen bladeren op uw wind.

Here, zonder handen zonder stem
Snij de lichtlans van zijn voorhoofd
En vang hem in uw stalen klem
Voor de wereld hem de glans ontroof,

Lok hem langs de stapsteen sterven,
Niet als anderen domweg gedooft
Maar rein, vrij van bederven
Langs de kruisweg waar hij in gelooft.

Jotie T' Hooft

EN WAT DAN?

Op een dag zal ik weg zijn en
wat dan? Verdwenen zonder een
teken te geven of te nemen en
het puin dat ik achterlaat is
niet langer lachwekkend.

Want wie zoals ik nooit heeft
gebouwd laat niets achter dan
verwachting en verwarring en
wat dan?

Wellicht in uw herinnering zal ik
stollen verstijven, niet lang meer
blijven maar verbleken tot verleden
en wat toen? Te doen?

' Het was waar' zult gij zeggen 'hij speelde
met woorden als geen ander maar wat
heeft dat te betekenen.' Zo bleek zal
ik zijn.

In u...

en wat dan...?

Jotie T' Hooft

Subject 2018 : Hugo Clauspad loopt al 10 jaar door het Lappersfortbos

<https://www.brugseommeland.be/nl/doen/lappersfortbos> www.poeziebos.be

<http://staf-de-wilde.skynetblogs.be/archive/2008/07/05/geen-hugo-claus-straat-in-brugge.html>

<http://papierenman.blogspot.be/2007/12/hugo-claus-en-het-verdriet-van-belgi.html>

<http://www.depapierenman.be/blog/2008/5/6/Stratenloze-Claus-massaal-herontdekt-door-Vlaamse-lezer> <http://www.stadsomroep.com/Detail.asp?NUM=37162>

<https://www.rektoverso.be/artikel/hugo-claus>

NIEUWS UIT DE BRUGSE REGIO HUGO CLAUSPAD IN LAPPERSFORTBOS VOORTAAN BEWEGWIJZERD

Brugge, zondag 15/12/2013. Of Hugo Claus zelf op een pad in Brugge stond te wachten zullen velen wellicht betwijfelen, maar vandaag werden de bordjes ingehuldigd... Toen Hugo Claus stierf, schreven enkele dichters van de Lappersfort Poets Society immers een in-memoriamgedicht, waarbij het idee rijpte voor een bescheiden Claus hommage in de zomer van 2008. Het wandelpad door het Brugse Lappersfortbos had toen nog geen naam. Zo kreeg Brugge Letterstad zijn Hugo Clauspad. Het Hugo Clauspad Hugo Claus is immers een geboren Bruggeling is en volgens de Lappersforters niet vreemd aan de geest van het Lappersfortbos: een beetje rebels, ni Dieu ni Maître. In het vrije 'Sherwood van Brugge' zou Claus zeker vertoefd willen hebben bij 'les rebelles de la forêt', de bosbezitters & de muzes, die vandaag bordjes onthulden... Binnenkort komen er ook bordjes voor Melanie Vanbrughe.

De 'vrije stadsdichter' Peter Theunynck, Paul Saccasyn, Marcus Cumberlege en Frederik Lucien De Laere zorgden voor de poëzie. (FN-Eigen Berichtgeving)

[De volledige fotoreportage vindt U hier...](#)

Meer over [Ruimtelijke Ordening](#) [Milieu](#) [Literatuur](#) [Actie](#) [Sint-Michiels](#)

05-07-08

GEEN HUGO CLAUS STRAAT IN BRUGGE

geen H.C-straat in Brugge *

- *geïnspireerd door L.V.* –

een pad is lichtvoetiger dan
een straat: er lopen elfen en
dweren over, geen schepen,
geen burgemeester

dichters komen er langs, lichten
rokken en woorden op: zij bekijken
graag de verborgen kant

en volk komt luisteren, mensen,
geen massa: een enkeling, tweeling,
een meerling soms – weinig mensen
maken wel eens heel wat volk

lichtvoetig, helder in het hoofd,
zwaar van hart; ze voelen zich
verward, benard: waarom houden we
meer van een pad dan van een straat
in de stad? – ze staan in twijfel:

is dit een vink, een lijster, een nachtegaal;
ze wachten, horen en ruiken het allemaal:
dovenetel, kruismunt en vlier, het zoete en
het zerpe – ze luisteren lang naar
distelvink, pimpelmees: bij elke naam
hoort een gezang

langer dan van straten duurt het liedje
van een weg: één straatje zonder haat,
zoveel liefde onder zegel, verzegeld
door boom en bloem alsof aarde en
hemel versmelten in een zoen

(* Volgens de Brugse schepen van cultuur, Yves Roose, is het ondenkbaar dat er een Hugo Clausstraat zou komen in Brugge, Claus hield immers niet van zijn geboortestad. Waarmee Roose bewijst dat Claus gelijk had: zelfs de SP.A is in Brugge zo bekrompen als maar kan.)

<http://www.stadsomroep.com/Detail.asp?NUM=367>

<http://www.stadsomroep.com/Detail.asp?NUM=24231>

Brugge, woensdag 25/1/2006. Brugs Cultuurschepen Yves Roose geen voorstander van de benoeming van een Brugse stadsdichter. Het voorstel van Mercedes Van Volcem springt op "een modeverschijnsel, waar echter geen behoefte aan is," zegt Roose.

STAD BRUGGE BRENGT HULDE AAN HUGO CLAUS IN DE BIEKORF

Audio Reportage

Brugge, donderdag 20/3/2008. Met een uitgebreide themastand met boeken en beeldfragmenten zet in de Openbare Bibliotheek de veelzijdigheid van Hugo Claus in de kijker en belicht zijn moeilijke relatie met Brugge, waar hij op 5 april 1929 geboren werd. Er werd onder meer gebruik gemaakt van uniek materiaal uit het archief van Jo Röpke en privécollecties. Ook de geboorteakte van de schrijver is er te bezichtigen, evenals een aantal originele tekeningen van Roger Raveel naar gedichten van Hugo Claus uit de verzameling van het Groeningemuseum.

De bibliotheek wil er de mensen vooral toe aanzetten het werk van Hugo Claus te lezen of herlezen. Doorheen de bibliotheek kan men gedichten van Claus lezen en uiteraard zijn honderden werken van of over Claus uitleenbaar.

Bezoekers kunnen hun lezerscommentaar en rouwbetuigingen kwijt in een Brugs huldealbum aan de schrijver.

Voor schepen van cultuur, Yves Roose was Claus vooral de dichter "Bij mij maakte Claus tijdens mijn jaren in het atheneum de liefde voor poëzie wakker. De allereerste dichtbundel die ik aanschafte was *De Oostakkerse Gedichten*, een basiswerk binnen de Nederlandse literatuur. Ook de roman *de Metsiers* ervaarde ik als een literaire openbaring. Vlaanderen, neen, Europa verliest een groot auteur; het is onze opdracht zijn werk levendig te houden."

(FN-Meegedeeld-Brugge)

HUGO CLAUS pad

DICHTER (1929 - 2008)

LAPPERSFORT POËZIEBOS